

TEMATIKA ÉS KÖVETELMÉNYRENDSZER

2022/2023. tanév I. (őszi) félév – VIZSGAKURZUSOSOKNAK!

TANTÁRGY NEVE: NEMZETKÖZI KÖZJOG		Neptun kódja: J30302MKOL
II. VIZSGAKURZUS		Előfeltétele: J30301M
Helye a mintatantervben: 4.szemeszter		Meghirdetés: őszi szemeszter
Szak: JOGÁSZ		Oktatás nyelve: magyar
Tárgy besorolása: kötelező		Kreditérték: 5
Számonkérés módja	kollokvium	
Óraszám	nappali (heti): 3 elmélet + 1 gyakorlat	
	levelező (félévi): 14 elmélet + 2 gyakorlat	
Létszámkeret	nappali tagozaton: korlátlan	
	levelező tagozaton: korlátlan	

Tárgyat gondozó tanszék: Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tárgyjegyző neve, beosztása: Dr. Szűcs Lászlóné Dr. habil. Siska Katalin egyetemi docens

A tárgy célja: a tárgy második féléve a nemzetközi jog speciális területeivel foglalkozik. A joghatóság és az államimmunitás kérdésköreinek tisztázása után a diplomáciai és konzuli kapcsolatokra fókuszálunk, külön hangsúlyt fektetve a diplomáciai/konzuli kiváltságokra és mentességekre. Az államok és a nemzetközi szervezetek felelősségének bemutatása után a fegyveres konfliktusok jogával, majd a nemzetközi szervezetek bemutatásával foglalkozunk. A második félévben kerül sor a nemzetközi környezetvédelmi jog és a külügyi igazgatás fontosabb aspektusainak ismertetésére is.

Az elméleti képzést jogesetekkel, a „szokványostól eltérő” hatékony közös munkával és a kooperatív munkavégzésen alapuló módszerek alkalmazásával mélyítjük el a gyakorlati órákon. A tematikában foglalt követelményeket a hallgatók csoportokba rendeződve, egyéni és csoportos feladatok megoldásával tudják teljesíteni. Ezen eljárások segítségével a hallgatók megismerkedhetnek a problémamegoldás egy új aspektusával.

II. A hetekre/konzultációkra lebontott tematika

NAPPALI tagozat (hetekre lebontott tematika)

Az ELŐADÁS tematikája:

1. A joghatóság
2. Az államimmunitás
3. A külügyi igazgatás
4. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga
5. Nemzetközi büntetőjog
6. Az államok és a nemzetközi szervezetek felelőssége
7. A vitarendezés nem bírói útjai – Választottbíráskodás és a Nemzetközi Bíróság
8. Nemzetközi környezetvédelmi jog
9. Háború, erőszak, agresszió
10. Az egyéni és a kollektív önvédelem – A kollektív biztonság rendszere és a békefenntartás
11. Nemzetközi humanitárius jog – Fegyverzetkorlátozás.
12. A nemzetközi szervezetek joga – Az ENSZ és a nemzetközi jog
13. Egyes nemzetközi szervezetek

GYAKORLATI órák tematikája:

1. Bevezetés. A féléves követelmények ismertetése
2. A joghatóság
3. Az államimmunitás
4. A külügyi igazgatás
5. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga
6. Nemzetközi büntetőjog
7. Az államok és a nemzetközi szervezetek felelőssége
8. A viták békés rendezése a gyakorlatban
9. A nemzetközi környezetvédelmi jog
10. Háború, erőszak, agresszió
11. Az egyéni és kollektív önvédelem
12. Beszámoló az aláírásért (akinek szükséges)

LEVELEZŐ tagozat (konzultációkra lebontott tematika)

Az ELŐADÁS tematikája:

1-2-3-4 óra: A joghatóság, az államimmunitás. A külügyi igazgatás, a diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga

5-6-7-8 óra: Nemzetközi büntetőjog, az államok és a nemzetközi szervezetek felelőssége. A vitarendezés nem bírói útjai. Választottbíráskodás és a Nemzetközi Bíróság

9-10 óra: Nemzetközi környezetvédelmi jog. Háború, erőszak, agresszió. Az egyéni és a kollektív önvédelem

11-12-13-14 óra: A kollektív biztonság rendszere és a békefenntartás. Nemzetközi humanitárius jog. Fegyverzetkorlátozás. A nemzetközi szervezetek joga. Az ENSZ és a nemzetközi jog. Egyes nemzetközi szervezetek. Nemzetközizgazdasági szervezetek

GYAKORLATI órák tematikája:

1-2. óra: Jogesetek megoldása az előadások témáihoz kapcsolódóan.

III. Követelményrendszer

a) Aszámonkérésformája: írásbeli, szóbeli kollokvium

Jelen szemeszterben a számonkérés formája NAPPALI és LEVELEZŐ tagozaton egyaránt **írásbeli beugró ésszóbeli, írásbeli kollokvium**, melynek tárgyát a Nemzetközi közjog II. tantárgy tananyaga képezi. A szóbeli vizsga megkezdésének előfeltétele, hogy a hallgatónak az írásban feltett **5 minimumkérdésből legalább 4-re** helyesválaszt kell adnia.

A számonkérés tárgyát képezik az **előadásokon** és a **gyakorlatokon elhangzottak**, valamint a **kötelező irodalomban megjelölt tankönyvfejezetek, jogesetek és jogszabályok**.

IV. Kreditelismerési feltételek

a, melyik az a tanév, amelytől történő teljesítés elfogadható?

A nemzetközi jog utóbbi években tapasztalt változásaira tekintettel (ideértve az új Alaptörvény elfogadását és a 2005. évi L. törvény átfogó módosítását is) a 2014-15-ben történő teljesítés az utolsó, ami még elfogadható.

b, mely intézmények hasonló tárgyai fogadhatók el, ill. nem fogadhatók el?

Bármely más hazai egyetem jogi karán teljesített „Nemzetközi jog” tárgy elfogadható, ha a fenti időkorlátot teljesíti. A közigazgatási mesterszakra teljesített, a nemzetközi kapcsolatok elméletével és történetével foglalkozó tantárgyak alapján, tekintettel arra, hogy ezek nem a hatályos nemzetközi joghoz kötődnek, nem adható felmentés. Nem jogászképzésben teljesített tárgy esetén (ideértve a „Nemzetközi tanulmányok” és „Nemzetközi kapcsolatok” szakon

végzett hallgatók kérelmét is) kizárólag akkor adható felmentés, ha legalább 2 félévnyi, kifejezetten nemzetközi közjogi tanulmányok igazolhatóak, az előző pontban említett időkorlátra is figyelemmel.

c, milyen egyéb elnevezésű tárgyak fogadhatók el egyenértékűként?

Más elnevezésű tárgy nem fogadható el.

V. Tananyag, szakirodalom

Kötelező irodalom:

- Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk.): Nemzetközi jog. CompLex Kiadó, Budapest, 2014.
- Az előadásokon és a gyakorlatokon elhangzott tananyag teljes egészében.
- Az E-LEARNING-re feltöltött jogszabályok, tansegédletek, diások.

Ajánlott irodalom:

- Molnár Tamás: A nemzetközi jogi eredetű normák beépülése a magyar jogrendszerbe. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2013.
- Nagy Károly: Az állam felelőssége a nemzetközi jog megsértése miatt. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1991.
- Kecskés Gábor: A jogellenes magatartásból eredő államfelelősség kodifikációjának története. Jog, Állam, Politika, 2012/2. 31-45.
- Kende Tamás – Gábor Luca (szerk.): Nemzetközi jogi szemelvények és dokumentumok I-II. Osiris Kiadó, Budapest, 2000.
- Nagy Boldizsár – Jeney Petra (szerk.): Nemzetközi Jogi Olvasókönyv. Dokumentumok Szemelvények. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Lamm Vanda: A Nemzetközi Bíróság ítéletei és tanácsadó véleményei 1945-1993. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1995.
- Petró Rita – Sulyok Gábor: Nemzetközi jogi jogesetgyűjtemény. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2000.
- Lattmann Tamás: A nemzetközi büntetőbírói fórumokkal való együttműködés lehetősége vagy lehetetlensége a magyar jogi előírások alapján – különös tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróságra. Kül-Világ, 2011/1-2. 39-54.
- Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin: A nemzetközi jog alapkérdései a nemzetközi kapcsolatok elméletének és történetének viszonylatában. Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen University Press, Debrecen, 2010.
- Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin: Az emberi jogok az arab világban. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2012.
- Kovács Péter: Nemzetközi közjog. Osiris Kiadó, Budapest, 2016.
- Hoffmann Tamás: Az emberiség elleni bűncselekmények nemzetközi és magyar jogi szabályozása. Állam és Jogtudomány, 2017/1. 29-55.
- Kecskés Gábor: A környezetvédelem és a kapcsolódó környezeti kérdések megjelenése a nemzetközi bírói fórumok gyakorlatában. Kül-Világ, 2011/1-2. 102-116.
- Pánovics Attila: Környezetvédelem az új Alkotmányban. Kül-Világ, 2011/1-2. 117-133.
- Kirs Eszter: Népiptás az ICTY nagyítója alatt. In: Ünnepi kötet Dr. Bodnár László egyetemi tanár 70. születésnapjára. ActaUniversitatisSzegediensis. ActaJuridica et Politica. Tomus LXXVII. Szeged, 2014, 303-312.
- Sulyok Gábor: A humanitárius intervenció és a védelmi kötelezettség fogalmi elhatárolása. Emlékkötet Herczegh Géza születésnek 85. évfordulójára. A ius in bello fejlődése és mai problémái. Pécs, 2013, PTE ÁJK, 220-252.

- Blahó András – Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014.
- Remek Éva: Az EBESZ I. Világrend, biztonság, nemzetközi szervezetek, elméletek. Hadtudományi Szemle, 2017/2. 126-142.
- Kondorosi Ferenc: A világ végveszélyben! A nemzetközi jog és politika új kérdései. Alexandra Kiadó, Budapest, 2015.
- Gömbös Ervin: Az ENSZ és az Európai Unió együttműködése a lisszaboni szerződés tükrében. Külügyi Szemle, 2011/1. 135-154.
- Simai Mihály: A harmadik évezred nyitánya. A zöld fejlődés esélyei és a globális kockázatok. Corvina Kiadó, Budapest, 2016.
- Tóth Zoltán Balázs: Biztonságpolitikai kihívások az Európai Unió szomszédságában I. – Líbia. Nemzetbiztonsági Szemle, 2016/ 3. 49-68.
- Tóth Zoltán Balázs: Biztonságpolitikai kihívások az Európai Unió szomszédságában II. – A szír menekültek. Nemzetbiztonsági Szemle, 2017/ 1. 44-64.

Debrecen, 2022.07.24.

Dr. Szűcs Lászlóné Dr. habil. Siska Katalin
egyetemi docens, tárgyjegyző oktató